

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Auteur

TER BESLISSING

Datum

29 november 2024

Kenmerk

DGA-DAD / 95756209

Kopie aan

Bijlage(n)

nota

reactie op commissiebrief over de
maatschappelijke kosten baten analyse
dierwaardige veehouderij

Parafenroute

[Redacted signature area]

Aanleiding

Op 14 november 2024 heeft de Vaste Kamercommissie LVVN u verzocht om een reactie te geven op het rapport 'Maatschappelijke kosten-batenanalyse voor een dierwaardige veehouderij' van Caring Farmers en Dierenbescherming (kenmerk: 2024Z17059/2024D42186).

Geadviseerd besluit

Ik verzoek u akkoord te gaan met bijgevoegde brief en bij akkoord te ondertekenen voor verzending naar de Tweede Kamer.

Kernpunten

De MKBA is op verzoek van Caring Farmers en de Dierenbescherming opgesteld. Deze rapportage laat zien dat dierwaardige veehouderij naast een economische impact niet alleen een positief effect heeft op dierenwelzijn maar dat dierwaardige veehouderij ook andere maatschappelijke baten kan hebben.

Het is de tweede keer dit jaar dat de Vaste Kamercommissie een verzoek doet om een reactie op dit rapport. Op 11 april 2024 heeft uw voorganger eveneens een reactie aan de Kamer gegeven op een vorige (beperkt herziene) versie van de MKBA. In uw reactie verwijst u daarnaar.

Toelichting

In een MKBA gaat het erom de kosten en baten van voorgestelde toekomstige scenario's volledig te beschrijven en transparant te maken en daarmee besluitvormers te helpen de implicaties van overwogen maatregelen te doorzien. Deze MKBA is een waardevolle proeve in het benutten van kwantitatieve meet- en rekenmethodes. Echter, alles valt en staat bij de uitgangspunten, condities en

definities die in de methodiek worden gebruikt. Daarover zijn bij deze MKBA best veel inhoudelijke kanttekeningen te maken. De complexiteit van de transitie naar dierwaardige veehouderij vraagt niet alleen om integraliteit, maar ook een verdieping naar sectorniveau en verbijzondering naar geografische gebieden.

Hoewel waardering bestaat voor de voorliggende MKBA en specifiek het inzicht in de bredere maatschappelijke baten, kan deze in beperkte mate een functie hebben in de ontwikkeling naar dierwaardige veehouderij. Desalniettemin is het waardevol dat de MKBA laat zien dat maatregelen om het dierenwelzijn te bevorderen ook kunnen leiden tot andere positieve effecten zoals het verbeteren van de leefomgeving en op de brede welvaart

Ten opzichte van de eerdere versie van de MKBA is een gevoeligheidsanalyse toegevoegd.